

Fons Amadeu Vives (Collbató, 1871- Madrid, 1932)

- Àrea d'Identificació:

- **Codi fons:** CAT CEDOC 3.10
- **Data(es):** (1871-1932)
- **Volum i suport:** 8 capsos

- Àrea de context

- **Nom del/s productor/s:** Amadeu Vives i Roig
- **Història del/s productor/s:** Les primeres nocions de solfeig d'Amadeu Vives (Collbató 1871 - Madrid 1932) van venir de la mà del seu germà Camil. L'any 1882, quan la família s'instal·la a Barcelona, Vives estudia piano, harmonia i composició primer amb el mestre Josep Ribera i posteriorment amb Felip Pedrell. Exercí de mestre de capella a Màlaga i a Barcelona i fou un dels fundadors de l'Orfeó Català juntament amb Lluís Millet, l'any 1891. Per a l'Orfeó va compondre, entre altres, "La Balanguera" i "L'Emigrant" sobre un poema de Jacint Verdaguer, que fou estrenat el 8 d'abril de 1894 pel cor de veus masculines de l'Orfeó Català i que va tenir molta popularitat. Resulta difícil datar les obres d'aquesta etapa per manca de manuscrits amb data de composició. Vives va conrear el gènere teatral i l'any 1895 estrena, amb èxit, la seva òpera "Arthus", al Teatre Novedades de Barcelona. Posteriorment es trasllada a viure a Madrid en un moment on el "género chico" estava en plena vigència i és en aquest context que Amadeu Vives triomfa com autor de sarsueles estrenant amb un èxit rotund l'any 1899, "Don Lucas del cigarral". A partir d'aquí la seva feina resulta molt productiva i estrena, a la primera dècada del segle XX, quaranta dues sarsueles i dues òperes. Un exemple n'és la sarsuela "Bohemios", estrenada l'any 1908 i convertida posteriorment en òpera (1920). Altres sarsueles a destacar serien "Colomba" (1910), "Maruxa" (1914), "La cena de los húsares" (1915), "Las Verónicas" (1919), "Pepe Conde, o el mentir de las estrellas" (1920), "Doña Francisquita" (1923)- la seva sarsuela més emblemàtica i que també es va estrenar a Buenos Aires-, "La Villana" (1927) o "Noche de Verbena" (1929), per citar-ne només unes quantes. El prestigi adquirit va fer que

fos nomenat president de la secció de música de l'Ateneu de Madrid l'any 1921 i catedràtic de composició del Conservatori de la mateixa ciutat l'any 1922. L'any 1924 viatja a hispanoamèrica per tal de donar a conèixer la seva obra "Doña Francisquita". També va escriure una col·lecció de lieder notable: les "Canciones epigramáticas" (1915-16), tretze cançons amb textos de clàssics espanyols dels segles XVI al XVIII que van interpretar al Palau de la Música Catalana la soprano Conxita Badia i el pianista Ricard Viñas l'any 1916. Així mateix va conrear el gènere literari amb alguns assaigs ("Sofia", "Júlia"), articles (a "La mañana", "El Liberal", "La Tribuna", etc) i conferències. També va escriure una comèdia en català "Jo no sabia que el món era així", en quatre actes que es va estrenar al Teatre Novedades de Barcelona el 20 de maig de 1929. Vives morí a Madrid l'1 de desembre de 1932 tot preparant l'estrena de "Talismán", la seva sarsuela pòstuma, que es va estrenar el dia 6 de desembre del mateix any a Madrid.

- **Història arxivística:** Es desconeix la història arxivística del fons abans del seu ingrés a l'Arxiu del Centre de Documentació de l'Orfeó Català.
- **Dades sobre l'ingrés:** Es desconeix el moment, la procedència i les circumstàncies d'ingrés del fons a l'Arxiu del Centre de Documentació de l'Orfeó Català.

- **Àrea de contingut i estructura**

- **Abast i contingut:** El fons Amadeu Vives el formen unes 56 partitures de les quals només una és impresa. Més de la meitat són esborranys de sarsueles incompletes i la majoria són reduccions per a veu o veus i piano. El fons també consta de cançons, misses i música instrumental entre les quals n'hi ha 10 de completes. Les obres completes són les dues misses ("Missa de Glòria" i "Missa en fa", dedicada al seu germà), "L'Himne de Catalunya" (es tracta de "El cant del poble" i, segons l'antic inventari, estava emmarcat), música instrumental ("Episodios de mi vida") i algunes cançons ("Campanitas de Belén", "La nit de Nadal", "Como la rosas de abril", etc.) . Les sarsueles estan totes incompletes i la majoria són esborranys molt ratllats, com per exemple "El parque de Sevilla" en què tots els fulls estan taxats. Hi ha fulls estripats i molt aprofitats com podem veure al verso d'alguns fulls de l'obra "El Sr. Matias" on hi trobem compassos de la sarsuela "Anita la risueña", tots taxats. De les "Canciones epigramáticas", el fons en conté tres: "Presumida", "Ella yo y un genovés" y "La casada y el galan". Totes són esborranys i estan incompletes. El fons conté 8 fulls de la sarsuela

"La Santa Espina", obra d'Àngel Guimerà el qual va encarregar la composició de la música a Amadeu Vives. Aquest, però, va declinar l'oferta per qüestions de propietat intel·lectual. Finalment se'n va fer càrrec Enric Morera i n'és famosa la sardana del mateix nom inclosa en el 3er acte. Aquests 8 fulls demostren que Amadeu Vives, en un primer moment, va treballar en aquesta obra. L'obra "El abanico", segons un notícia del diari ABC del 9 de gener de 1970, va ser descoberta l'any 1970. Va quedar inacabada i l'original dels dos primers actes -només per cant i piano- i es custodia al Centre de Documentació i Museu de les Arts Escèniques de l'Institut del Teatre de Barcelona, procedent de l'arxiu d'Artur Sedó. De les altres obres amb textos en català, n'hi ha un per a piano sol, que porta per títol "El ventall". En no localitzar cap obra de Vives titulada "El ventall", es podria suposar que es tracta d'un esborrany d'una part de l'obra "El abanico". El fons conté 8 fulls de la sarsuela "Llucieta Sangenís", obra que correspon a "La modista", o, "Llucieta Sangenís" de Josep Maria de Segarra, que va musicar Amadeu Vives i que no es va estrenar mai. El fons inclou un seguit d'obres amb els següents títols que no s'han trobat referenciades enlloc: "El burlador", "Jardin galante", "El palacio del hielo", "Don Juan", "Balada de primavera", "La mujer de diamante" i "El ventall" (l'única que porta el nom de l'autor). Això ens porta a pensar que potser es tracta d'esborranys d'obres que després es van desestimar o bé que van tenir un altre títol. El fons conté una obra d'un altre autor, Antonio San Nicolàs titulada "Serenata, danza y pregón", una peça per a piano sol que fou un obsequi del compositor en senyal d'agraïment. Pel que fa referència a l'àmbit cronològic, el títol més antic data de 1884 ("Missa de Glòria") i el més recent de 1932 ("El talismán")

- **Sistema d'organització:** El fons Amadeu Vives el constituïen 5 capses de gran format que contenen, majoritàriament, fulls solts d'esborranys molt barrejats, sobretot de sarsueles, i algunes partitures generals de música religiosa. També hi havia un inventari previ amb 28 obres identificades. El fons ha quedat organitzat en 8 capses d'arxiu de les quals 5 contenen un total de 57 obres identificades, i les altres 3 contenen esborranys d'obres sense identificar. L'ordenació interna de cadascuna s'ha iniciat a partir de l'inventari previ i una primera numeració, donant com a resultat un inventari amb registres numèrics. Es va decidir d'identificar el màxim d'obres possibles per poder-les-hi proporcionar un títol i que quedessin reflectides en l'inventari. A partir d'aquí i després d'una cerca exhaustiva dels personatges de les sarsueles, juntament amb criteris musicals s'ha pogut identificar i agrupar un número considerable de partitures, adjuntant-les als registres corresponents. Els papers de música que no s'han pogut identificar s'han agrupat en capses separades i en la descripció del document s'ha fet constar els noms dels personatges que s'han pogut

reconèixer per a facilitar una posterior revisió.

- **Àrea de condicions d'accés i ús**

- **Condicions d'accés:** Lliure accés.
- **Condicions de reproducció:** Es podran reproduir totes les obres que siguin de domini públic o estiguin exhaurides. Per a la reproducció de les obres que no pertanyen al domini públic, només serà possible per ús privat del sol·licitant i exclusivament per fins d'investigació, respectant la legislació vigent de la Llei de la Propietat intel·lectual.
- **Llengües i escriptures dels documents:** Castellà, català, llatí.
- **Instruments de descripció (RE):**

- **Àrea de documentació relacionada**

- **Documentació relacionada (RE):** Es conserven obres d'Amadeu Vives a la Biblioteca de Catalunya i al Centre de Documentació i Museu de les Arts Escèniques de l'Institut del Teatre de Barcelona.
- **Bibliografia (OP):**

- **Àrea de notes**

- **Notes (OP):**

- **Àrea de control de la descripció:**

- **Autoria i data/es (OB):** Descripció realitzada per Maria Ferré a 18 de febrer de 2013.
- **Fonts (OB):** CASARES, Emilo [et al.]. "Diccionario de la Zarzuela". Vol. 2, Madrid: Instituto Complutense de Ciencias Musicales, 2003. ISBN 84-89457-23-9 "El abanico obra inédita de Amadeo Vives" ABC (3 gener 1970),

PALAU
DE LA
MÚSICA
ORFEÓ
CATALÀ

edición de la mañana, p.61 GRASSOT I RADRESA, Marta. "Una aproximació a la descripció dels fons musicals a través d'ela NODAC. Una proposta de descripció a partir de l'experiència en el tractament dels fons musicals del Museu de la Mediterrània de Torroella de Montgrí" Lligall. Revista Catalana d'Arxivística, (2008), núm. 28, p. 61-93. LIADÓ i FIGUERES, "Josep M^a. Amadeu Vives" (1871-1932). Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1988. 239 p. ISBN 84-7202-950-6 SAGARDÍA, Angel. Vives. "Gent nostra", 20. Barcelona: edicions de Nou Art Thor, 1982. 32 p. ISBN 84-7323-059-2

- **Regles o convencions (OP):**